

Levent Mete

TERAPİ

roman

Levent Mete
TERAPİ

Can Yayınları: 1426
Türk Edebiyatı: 401

© Levent Mete, 2004
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2004

1. basım: 2004
3. basım: Nisan 2007

Yayına Hazırlayan: Faruk Duman

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gülay Yıldız
Düzeltili: Nurten Sönmezcan

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Eko Basımevi

ISBN 978-975-07-0462-8

CAN SANAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Levent Mete
TERAPİ

ROMAN

CAN YAYINLARI

**LEVENT METE'NİN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI**

BÜYÜCÜLER / *roman*
RİKA'NIN BEYNİNDE / *roman*

Işık sızdırmayan karanlığın ortasında, tanımadığım bir adamla birlikteydim. Onu, yüzümde, boynumda, göğüslerimde, kalçalarımın önünde ve arkasında hissediyor, çıkardığı seslerin ve kokunun izini sürüyordum. Dağılıp genişlemiş, bir insan ya da sınırları belli bir nesne olmaktan çıkıp karanlığa dönüşmüştü. Adamın değil, karanlığın kollarındaydım.

Aynı zamanda büyük bir hızla hareket ediyordum. Yerin derinliklerine, toprağın altına doğru kayıp gidiyor, sonra bir yanardağ tarafından püskürtülmüş gibi fırlayıp gökyüzüne çıkıyordum. Bedenime dokunan karanlık, gecenin karanlığına karışıyor, gece beni devralıp benimle sevişmeye başlıyor, baş döndürücü yüksekliklere kadar çıkarıyor, bulutların arasında dolaştırıyordu. Şehir çok aşağılarda kalıyordu o zaman. Konak Meydanı'nın üzerinden geçiyor, körfezi aşıp karşı kıyıya doğru alçalarak apartmanların çatılarına degecek gibi oluyor, derken Yamanlar Dağı'nın zirvesine yükseliyordum. Rüzgâr, her yanıma sürekli okşayarak çevremde dolanıyor; ama en çok karşıdan, üzerine gittiğim yönden esiyordu.

Ani bir manevrayla kentin caddelerine dön-

göğsünden geriye doğru ittim onu.

Üç farklı süreci aynı anda yaşıyordum: karanlık bir odada adamla aramızda olup bitenler, hayalimde sürüp giden şehir turu ve kendimi anlayıp sorunlarım için çözümler üretmeye yönelik düşüncelerin birbirine eklenişi. Biri ya da diğeri öne çıkıyor, bazen tümü birden güçlenip birbirine karışıyor ya da hepsi aynı anda silinip yok oluyordu. Henüz, bu üç kanallı yaşantının, hayatıma yön verecek bir başka üçlemenin habercisi olduğunu anlayabilecek kadar bilinçlenmemiştim, sıra oraya gelmemiştir henüz.

‘Şato beni, düzlüğü çevreleyen ormanda dolaşan duyguların saldırılarına karşı koruyor,’ dedim içimden. ‘Düşünüyor, planlar yapıyor, sözcükleri ve fikirleri uygun biçimde yan yana getirip yeni düşünceler ve kararlar oluşturuyorum. Duygular karşındaysa tam tersine, elim kolum bağlanıyor, ne yapacağımı bilemez hale geliyor, kendimi bırakıp oradan oraya savrulmaya başlıyorum. Tüm veriler yan yana getirildiğinde, benim gibi bir düşünce insanının, varlığını aklın koruyucu gücüne borçlu olduğu açıkça görülüyor.’

Bu arada adam acı çekiyormuş gibi inlemeye, cinsel ilişkinin kendine özgü ritmini bozup can çekişmeye benzeyen kasılmalar oluşturan şu boşalma hareketini yapmaya başlamıştı. Onu zihnimde geriye doğru itip yok saymaya çalışarak, düşünmeye devam ettim. ‘Öyleyse,’ dedim, ‘yıllardır içinde yuvarlanıp durduğum, mutluluk kapsüllerinden psikoterapilere kadar her türlü yardımı almama rağmen, kendimi bir türlü kurta-

düğümde, bir süre kalabalığın arasından geçerek, onlarla bu tuhaf durumda, birbirine yönelmiş ve iç içe geçmiş iki çıplak gövdeden birisi olarak göz göze gelmenin tadını çıkardım. Çarpışma korkusuyla yapılan bir anlık kaçınma hareketlerinden ve kısa ses patlamalarından oluşan bir karışıklığı geride bırakarak ilerliyordum. Tüm kenti karşısına almış bir meydan okumaydı bu. Doyurucu, mutluluk verici ve şımartıcıydı.

Ciğerlerimi titreten müthiş bir müzik bana eşlik ediyordu. Onu kafamın içinde taşıyor, ritmini ve şiddetini giderek artırıp doyum anlarında en yüksek noktaya çıkarıyor, gücüm yettiğince orada tutuyordum. Yaylılar ve nefesliler eşliğinde tırmanılan zirveye, vurmaları dev bir yumruk ya da bombardıman gibi iniyor; beni, adamı, geceyi ve karanlığı bir anda, sonuna kadar eziyordu.

Zamanın neredeyse duracak kadar yavaşladığı, bitmek bilmez gecelere katlanmak için oynadığım oyunlardan birisiydi bu.

Bu arada bazı fikirler, dört bir yanımda geminin yanı sıra yüzen yunuslar gibi yarışıyor, içlerinden biri ya da birkaçı hızlanıp öne çıkıyor ya da birden duraklayıp geride kalıyordu. O gece tüm fikirler tek bir konuyla ilgiliydi. ‘Profesör Jung’un kuramına göre ben bir düşünce insanıyım,’ diyordum. Böyle tuhaf ve alışılmadık bir şey kafamın içinde dönüp duruyordu. ‘Geniş bir düzlüğün ortasına kurulmuş bir akıl şatosunda yaşıyorum,’ diye geçiriyordum içimden. Adamın hareketleri giderek hızlanmış, parmaklarını canımı yakacak kadar omzuma geçirmişti. Huzursuz bir ses çıkararak, omzumu çektim ve diğer elimle

ramadığım ruhsal sorunları neden aklın gücüyle, ustaca planlanmış entrikalar yoluyla çözmeyeyim, sahip olduğum gücü niçin kökten bazı çözümler için kullanmayayım?’

Derken, adamın çıkardığı sesler ve kafamdaki müzik, aynı anda susup beni mutlak bir sessizliğin ortasında bırakıverdiler. Göğsümün üzerinde anlamsız bir ağırlık haline gelmiş olan çıplak gövdeyi itip altından sıyrıldım. Cadde boyunca içinde yol aldığım akış giderek yavaşlamış, neresi olduğunu çıkaramadığım ara sokaklarda durma noktasına gelmişti. İki katlı eski binalar, gözlerini erdemle yummuş yaşlılar gibi, sokak lambalarının cılız ışıklarıyla seyreltilmiş bir karanlığın ortasında yüz yüze duruyor, ortalıkta kimseler görünmüyordu. Yataktan kalkıp ışığı açtım. Adam, bedeninin ani bir kıvrılışıyla dönüp başını yastığın altına soktu. Hayali yolculuğumun görüntüleri, sabun köpüğü patlaması gibi birden yok olurken, sorunlarımın çözümü için verdiğim karar nedeniyle mutluluk duydum; bu duygunun etkisiyle adamın kığına bir şaplak indirdim. Sonra giyindim ve oradan çıktım.

Yarıyıl tatilinde kızlar memleketlerine gidince evde yalnız kalmıştım. Yatağıma uzanıp içinde Jung’un, insanları duygu ve düşünce alanındaki güçlerine göre iki gruba ayırdığı konuşmaların bulunduğu Tavistock Konferanslarıyla LeGuin’in karanlık çağlarda geçen olayları anlattığı bilimkurgu romanlarını birlikte okuyordum. Gözümde duygularla düşüncelerin, ormanlar, şatolar, ejderhalarla iç içe geçtiği görüntüler canlanıyordu. Akşam olunca, barlara takılıp oradan

bulduğum birisiyle yatıyor, onunla birlikteyken, gündüz okuduğum kitaplardan beslenen düşüncelere dalıyordum.

Adamın yanından ayrıldıktan sonra da görüntüler peşimi bırakmamış, yol boyunca kafamın içinde dolanıp durmuşlardı. *Öfke*, kara kahverengi bir hayvandı örneğin. Çelik kaslardan oluşmuştu. Bir yere dokunduğunda ya da bir başkası ona dokunduğunda zıplayıp taklalar atmaya, kendi çevresinde topaç gibi dönmeye başlıyor; sonuna kadar açık, kanlı gözlerinden ve ağzından alevler püskürterek, aynı anda hepsi birbiriyle dalaşan yüz köpekmişçesine kendine çatıp kendisiyle boğuşuyor; gözüne kestirdiği her neyse ona doğru koşup ağzına, pençesine ya da neresine gelirse orasıyla paralamaya başlıyordu.

Kıskançlık, parlak yeşil pullarla kaplıydı. Gözleri kısık, bakışları kuşkucu, mesafeli ve aşağılayıcıydı. Ağzını açmadan, dudaklarının arasından, çatal bir dile benzeyen incecik, mavi bir alev çıkarıyor, bu alev dokunduğu yerde giderek yayılan yangınlara yol açıyordu.

Sevgi, kocaman karınlı ve tombuldu. Büyük, canlı ve anlamsızlık sınırına dayanmış bir içtenlik taşıyan, ağlamak üzere olduğu izlenimi veren nemli gözlerle bakıyor, kedi gibi mırıltılar çıkarak durmadan bir şeylere, oradan geçen bir başka duyguya, bir ağaca ya da hiçbir şey yoksa kendi kendisine sürtünüyor, geniş ve dolgun diliyle uzayıp önüne geleni şapır şupur yalıyordu.

Başka bir sürü duygu daha vardı orada, her biri farklı özellikler taşıyor, diğerleriyle bir biçimde ilişkiye giriyor ya da yalnız kalıyordu. Öylesi-

ne büyük ve o denli hareketliydim ki, onları çok uzaktaki bir ağacın arkasına saklanıp izlemeye çalışırken, daha başınızı çıkardığınız anda, kendinizi soluk almanıza fırsat vermeyecek kadar üzerinize abanmış ve hâlâ inanılmaz bir hareketliliği sürdüren devlerin ortasında bulabilirdiniz.

Düşünce şatosunun sözcükler ve fikirlerden oluşmuş duvarları, tüm bu korkunç yaratıkların karşısında büyülü bir güç alanı gibi duruyor, en küçük bir gedik vermiyordu. Örneğin, öfke ve sevgi, birbirlerine sarılıp birbirlerini ve kendilerini kovalayarak, durmadan çarpınan çılgın bir yumak halinde, korkunç bir hız ve azgın bir güçle üzerine doğru geldiğinde, dehşet verici sonuçlara yol açacağını sandığınız çarpışmaya ramak kalmışken, duvarda ‘Neden?’ diye bir sözcük belirip onları buldukları yere çivileyiveriyordu. Bu arada, ‘Öfke duymak için yeterli neden var mı?’ ya da ‘Bu kadar sevgiyi hak edecek ne yapıldı?’ türünden cümleler yan yana, alt alta gelip birbirinin içinden geçerek bir örgü oluşturuyor ve az önce yuvarlanıp gelen iki duyguya, ayaklarını sürüyerek ormana geri dönmekten başka çare kalmıyordu. Görüntüler böyle sürüp gidiyordu.

Sonra birden, ‘Eğer kişiliğimdaki bozulma, gide gele kapılarını aşındırdığım psikiyatri uzmanlarının dediği gibi, annemle babamın doğru düzgün ya da hiç olmazsa ortalama insanlar olmamalarından kaynaklanıyorsa, yeterli sevgi ve ilgi görmediğim için böylesine duygusal iniş çıkışlarla dolu bir hayat sürmek zorunda kalıyorsam, kendime, neden bu boşluğu dolduracak, gereksinim duyduğum yakınlığı ve uygun

davranışları gösterebilecek bir anne ve baba bulmayayım?’ diye bir soru belirdi.

Kimsenin yardımını olmadan böyle bir girişimin üstesinden gelebilirdim. Bir süredir az çabayla çok para kazanmanın yolunu bulmuştum. Kendisi de bu işlerin içinde olan bir arkadaşım beni bir adamla tanıştırmıştı; onunla bir yerlerde yemek yiyor, sonra gidip garsoniyerinde birkaç saat birlikte oluyordum ve bana öğrenci bütçesiyle kıyaslandığında neredeyse bir servet ödüyordu. Üstelik bu işi, salaş öğrenci evlerinde ya da her an kapıyı açıp içeri girebilecek bir aile büyüğünün korkusuyla saati ve kapıyı kollayıp duran, henüz ergenlik sivilcelerinden kurtulamamış, toraman bir çocukla değil; iyi döşenmiş bir apartman dairesinde, güvenli, rahat ve ne istediğini bilen bir adamla yapmanın kendine özgü bir konforu vardı.

Para, bu tür adamlara kendilerine sevgili tutma hakkı verdiği gibi, bana da bir anne-baba kiralama olanağı sağlayabilirdi. Entrika kurma yeteneği bu noktada devreye girecekti. Hazır kalıpları kullanmak için özel bir yaratıcılığa ihtiyaç duymayabilirdiniz; ama bir öncüyseniz, mutlaka bazı küçük buluşlar yapmanız, daha önce akıl edilmiş fikirler geliştirmeniz gerekiyordu.

Birkaç günlük zihinsel çaba beklediğimi verdi ve beni parlak bir çözümlle ödüllendirdi. Kendime, şehrin ruhsal dengesinin korunmasında önemli yer tutan bir karı-kocayı anne ve baba olarak seçmeye karar verdim. Adam, üniversitedeki psikiyatri kliniğinde öğretim üyesi, kadınsa özel bir psikanaliz enstitüsünün yöneticisiydi. Onları

geçen yıl bir televizyon programında görmüştüm. Bir divanda yan yana oturuyor; divanın hemen yanındaki koltuğa kurulmuş, dudaklarını büzererek fiil çekimlerindeki kurallara tam uygunluk halini özellikle belirtmek ister gibi aşırı vurgularla, neredeyse heceleyerek konuşan bir kadının sorularını yanıtlıyorlardı. Başlangıçtaki tanıtımdan, her ikisinin de profesör olduklarını, kadının Fransa’da psikoterapi eğitimi aldıktan, bir süre Paris’te konunun önemli isimlerinden birisiyle ve daha sonra başka bir merkezde bir başka önemli psikoterapistle birlikte çalıştıktan sonra yurda dönüp bu enstitüyü kurduğunu; adamınsa uzun süredir değişik psikoterapi tekniklerini birbiriyle karşılaştıran araştırmalar yaptığını, bu çalışmalarıyla bir ödül almış olduğunu, sabahları üniversitede, öğleden sonra ve akşamları muayenehanesinde bulunduğunu öğrenmiştim. Evet, birlikte çalışmıyorlardı; çünkü bu kendilerini etki altında kalmadan, özgürce geliştirmelerini sağlıyordu, daha geniş ve farklı kesimlere hizmet veriyor, değişik izlenimler ediniyorlardı. Konuşma bu şekilde uzayıp gidiyordu.

Aklımda en çok kalan yanlarıysa, gözleriyle burun kökleri arasına sıkıştırıp hafif ve ölçülü bir çabayla orada tutuyor gibi göründükleri huzur ve kavrayış yüklü bakışlarıydı. Terapistlere, eğitimlerini tamamladıklarında sertifikayla birlikte mezuniyet hediyesi olarak takıldığını düşündüğüm o tanıdık bakıştı bu; ama onun daha gelişmiş, ölçülü ve kontrollü bir aşamasıydı herhalde. ‘Her şeyin farkındayım, ama anlayış gösterip görmezden geliyorum,’ bıçkınlığına düşmüyor-

lardı örneğin. Aynı zamanda, kendinden geçme sınırında duran bir gevşeklikle, 'Anlatın, dinliyorum,' diyen o sinir bozucu özensizliğe de çok uzak duran bakışlardı bunlar. Bu ortak nokta onları birbirine bağlıyor, hatta aynılaştırıyor; orada, sık rastlanmayan bir türe ait iki yaratık olarak buldukları izlenimi yaratıyordu. Çevreye, yani dudaklarını büzerek konuşan kadına, stüdyodaki küçük seyirci kalabalığına ve telefon yoluyla soru soran izleyicilerin seslerine öylesine mesafeli ve birbirlerine o denli yakındılar. Bakışları karşılaştığında, aralarında, başkalarına bakarken asla ortaya çıkmayan, çok farklı, özel bir alışveriş oluyor, sanki gözleri arasında bir ışın gidip geliyordu.

Özellikle, Amerika'da psikoloji eğitimi görmekte olan kızlardan söz ederken bu uyumun zirvesine ulaşmışlar, kısa bir an için neredeyse bir duygusal aşırılık haline girip çıkmış, bedenleri ve ruhlarıyla eriyerek, çok uzaklardaki yavrularıyla birleşmelerini sağlayan bir sıvılaşmaya uğramışlardı. Ben de buradaki üniversitede uzatmalı bir psikoloji öğrencisiydim, benim de bir ailem olmuştu, ama bu olağanüstü duygudan öylesine uzak bir hayat sürüyordum ki. O anda, çocuklarına sahip çıkmayı bir kez olsun aklımdan geçirmeyen annemden ve yaşarken yol açtığı yıkımlar yetmezmiş gibi ölürken de hayatlarımızı zehirlemeyi sürdüren, aşagılık bir adam olarak hatırladığım babamdan her zamankinden çok daha fazla nefret etmiştim. Yirmi beş yıldır yeterince yoksunluk ve sevgisizlik çektikten sonra, şimdi artık onlar gibi sevgi dolu ve sevgiyi karşısındakine

uygun biçimde iletme konusunda uzmanlaşmış birilerini kendime anne ve baba olarak edinebilir, birlikte sivilleşme duygusunun içinde ben de yer alabilirdim.

Adamın muayenehanesini ve kadının yönettiği özel psikanaliz enstitüsünü arayıp her ikisinin sekreterlerinden birer randevu almak başlangıç için yeterliydi. Eşzamanlı iki yolculuk için iki bilet almak gibi bir şeydi bu. Giriştiğim işin ne kadar zor ve engellerle dolu olduğunun farkındaydım. Karşımdaki gücü çok iyi tanıyordum. Yıllardır onlar beni incelerken ben de boş durmamış, ruhsal yapılarının değişik açılardan fotoğraflarını çekmiş, elde ettiğim verileri yan yana koyup güçlü ve zayıf noktaları konusunda kapsamlı bir birikime ulaşmıştım. Örneğin, böyle bir girişimde en büyük mücadelenin, görüşmelerde iletişimin tek yanlılığını garanti eden güç alanının geçilmesi sırasında yaşanacağını tahmin edebiliyordum. Bu görünmez düzenek sayesinde, kendileriyle ilgili her türlü bilginin karşı tarafa ulaşmasını engelliyor ve sizin, yalnızca yüzlerine takmış oldukları maskelerle ilişkiye geçmenize izin veriyorlardı. Olağan tedavi görüşmelerinde bunun sakıncası olmayabilirdi, ancak terapistinizi bir insan olarak istiyorsanız, elbette güç alanını geçmeniz, maskeyi çekip arkasındaki kişiye ulaşmanız gerekecekti. Belki bazı küçük delikler açarak aradan içeri sızmaya çalışmalı ya da büyük bir patlamayla onu havaya uçurmalıydım. Gelişecek olaylar hangi yöntemin daha etkili olduğu konusunda ipuçları sağlayacaktı. Sezgilerime güveniyordum. Öte yandan, bu işin

Levent Mete TERAPİ

“Sen benim annemsin işte. Ne var bu kadar ince sorgulamalara gireceksin? Seni annem yerine koyuyorum, izin verirsen. İzin ver lütfen, çünkü buna karar verdim ve ihtiyacım var,” diye bağırarak, üzerine atlayıp bu soğuk ve mesafeli tavırları yırtıp parçalamak, altındaki gerçek insana sarılıp “Beni kurtar ne olur,” diye yalvarmak istiyordum.

Geçtiğimiz yıl yayınladığımız *Büyücüler* adlı romanıyla ilgi toplayan yazar **Levent Mete, Terapi**'de insan ruhunun şaşırtıcı serüvenlerini anlatıyor. Acılar içinde yaşanmış bir çocukluk; genç karısını sürekli döven sarhoş bir baba, kocasından başka herkesle birlikte olan bir anne ve kendine yeni bir aile arayan genç bir kız... Terapi'nin anlatıcısı, bir genç kadın; yalnız başına yaşamak zorunda ve yolu hayat kadınlığına uzanmış. Yaşadığı bunalımlar onu terapist bir çiftin kapısına sürüklüyor. Terapist çift iki ayrı muayenehanede çalışıyor ve hasta da onların yanında iki ayrı kişilik sergiliyor. Ancak bu meydan okuma, bu kişilik parçalanması, ona bir sürpriz hazırlıyor. Zekice yapılmış kurgusu, canlı, yaşayan karakterleri ve insan ruhu üzerine giriştiği cesur yolculuğuyla *Terapi*, edebiyatımızda benzerine kolay kolay rastlayamayacağımız, unutulmaz bir roman.

Kapaktaki resim: DERAİN

ISBN 975-07-0462-2

9 789750 704628

<http://www.canyayinlari.com>